

MIT, HOVA, HOGYAN?

MUNKAFÜZET A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSHEZ

Készült a „Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás területén, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre” című, KEHOP-3.2.1-15-2016-00006 azonosítószerű projekt keretében

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

HULLADÉK, A SZÜKSÉGES ROSSZ?

Modern életünk sajnos nem elképzelhető hulladék nélkül, amely komoly károkat tud okozni, ha nem törődünk vele. Ezek a károk azonban nagyban mérsékelhetők, sőt, akár el is kerülhetők, ha kellő körültekintéssel bánunk hulladékunkkal, mi több, megpróbáljuk csökkenteni mennyiségét.

Így ha tehát valóban odafigyelünk hulladékunkra és annak kezelésére, egy csapásra érték válhat belőle, akár eredeti formájában, akár nyersanyagként, amely nagyban segít, hogy otthonunkat, a Földet minél tisztább és egészségesebb formájában őrizzuk meg.

(HULLADÉK)HEGYEK, (HULLADÉK)SZIGETEK

Habár napjainkra sokan felismerték, hogy a hulladékban sok értékes anyag lehet, így ennek megfelelően szükséges kezelni, sajnos ez nem változtat a tényen, hogy világunkban egyre több hulladék keletkezik. Minél fejlettebb egy-egy ország, annál több hulladékot termelnek az ott élő és dolgozó emberek.

1 MIT GONDOLSZ? MENNYI HULLADÉKOT TERMEL EGY-EGY EMBER AZ ALÁBBI ORSZÁGOKBAN ÉVENTE? PÁROSÍTSD A SZÁMOKAT AZ ORSZÁGOKKAL!

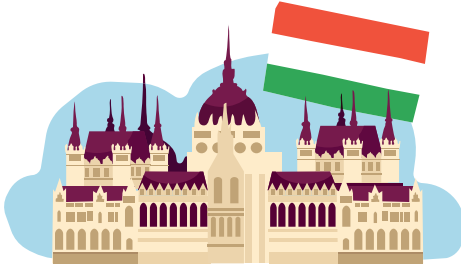
Németország

Amerikai Egyesült Államok

Kína

Magyarország

258 kg

633 kg

773 kg

385 kg

Aki jól dolgozott, könnyen kiszámolhatja, hogy csak Magyarországon majdnem 4 millió tonna háztartási hulladék keletkezik évente, ami megegyezik 138 darab, utasokkal teli csuklós busz tömegével! Egy ennyi buszból álló karaván pedig hosszabb lenne, mint a szegedi Tisza Lajos körút egyik végétől a másikig, miközben több, mint 14 000 ember utazna a buszokon, ami nem sokkal kevesebb, mint a város lakosságának egytizede!

Nem meglepő hát, hogy ennyi hulladék kezelése korántsem egyszerű feladat, ezért a Földön sok helyen ez nem is megy problémamentesen.

Sok ember felelőtlensége miatt mára olyan jelenségekkel kell szembe néznünk, mint a városaink mellett álló hulladéklerakókban tornyosuló hulladékhegyek és az óceánokban lebegő hulladékszigetek, amelyekből napjainkra kettő is kialakult

2 TE HALLOTTÁL MÁR A NAGY HULLADÉKSZIGETEKRŐL? RAJZOLD BE A VAKTÉRKÉPEN, HOGY SZERINTED HOL LEHETNEK!

3 MIT GONDOLSZ, MIÉRT HATALMAS PROBLÉMA AZ ÓCEÁNOKBAN ÉS A TENGEREKBE LEBEGŐ HULLADÉK ÉS SZEMÉT? SOROLJ FEL HÁROM LEHETSÉGES MAGYARÁZATOT!

- I. _____

- II. _____

- III. _____

HULLADÉKHEGYEK HELYETT HULLADÉKPIRAMIS!

Most már mindannyian tudjuk, hogy az eldobált hulladék nem csupán rossz látvány, de a környezetszennyezésen túl nagyon komoly károkat is okoz, hiszen az állatok megehetik, bele is gabalyodhatnak, ami miatt elpusztulnak. Mi több, a rengeteg eldobált hulladék kedvez a rovarok, rágcsálók, baktériumok és mikrobák elszaporodásának, ami betegségek, járványok okozója is lehet. A tengerekbe és óceánokba kerülve a hulladék még a hajózásra is veszélyt jelent.

A hulladékok java része csak nagyon hosszú idő alatt bomlik le a természetben. Ez idő alatt folyamatosan negatív hatásokat fejtenek ki, vagyis károsítják a növények, az állatok és a táplálékláncba jutva az emberek egészségét is.

Ha a hulladékok ilyen hosszú időn át velünk maradnak, akkor a legjobb módszer környezetünk védelmére az lenne, ha megpróbálnánk megelőzni a szennyezést, de legalábbis csökkenteni a keletkező hulladék mennyiségét. Ha pedig ez nem megoldható, akkor minél többet tegyünk azért, hogy a keletkező hulladékot valamilyen formában felhasználjuk, vagy újrahasznosítsuk.

Ezt mutatja meg a hulladékpiramis, ami aszerint állítja sorrendbe a különböző hulladékkezelési megoldásokat, hogy azok mennyire kímélik bolygónkat, környezetünket, és ez által minket is. A piramis alján a kevésbé optimális, korszerűtlen hulladékkezelési eljárások találhatók, mint amilyen a hulladék lerakása. Sajnos napjainkban ez a legelterjedtebb hulladékkezelési forma.

A legtöbbet tehát akkor tehetjük környezetünkért, ha minél kevesebb hulladékot termelünk. Ezt pedig könnyen megvalósíthatjuk, ha például viszünk magunkkal szatyrot a boltba ahelyett, hogy mindig újat vásárolnánk, vagy ha az elromlott dolgokat megjavítjuk, vagy megjavíttatjuk újak vásárlása helyett.

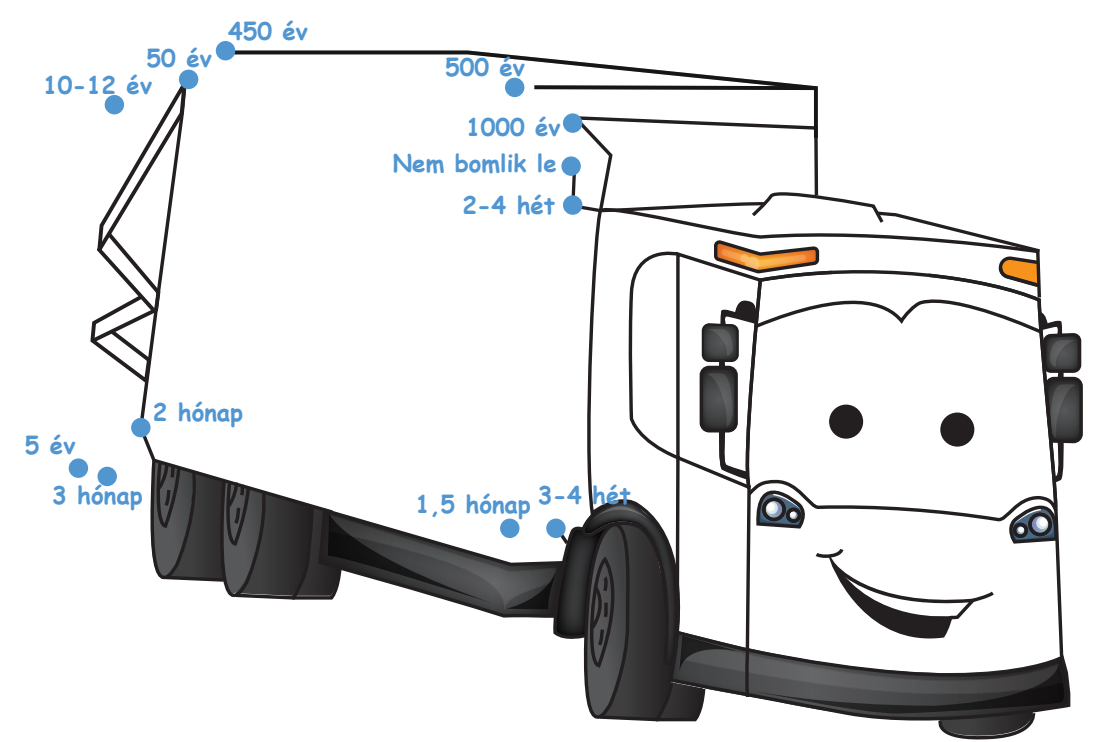
Persze az, hogy melyik módszer mellett tesszük le a voksunkat nagyban függ a körülményektől is. Ahol sok ember hulladékát kell összegyűjteni és kezelni ott a leginkább megvalósítható és leginkább környezetkímélő módszer az újrahasznosítás, és az ehhez kapcsolódó szelektív hulladékgyűjtés.

Ilyen rendszer működött már jó ideje Szegeden és környékén is, ahol a szelektíven gyűjtött hulladékot az erre a célra kiosztott zsákokban kell kihelyezni a kukák mellé. Ez a megoldás viszont az egyszer használatos zsákok hulladékká válása miatt nehezen összeegyeztethető a környezetvédelmi törekvésekkel. Így a Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás a rendszer továbbfejlesztése mellett döntött, amihez külön a szelektív hulladék számára rendszeresített sárga színű hulladékgyűjtő edényeket szerzett be a lakosság számára.

4 MIT GONDOLSZ, MENNYI IDŐ, AMÍG EGYIK-MÁSİK HULLADÉK LEBOMLIK A TERMÉSZETBEN? PÁROSÍTSD ÖSSZE AZ EGYES HULLADÉKOKAT A LEBOMLÁSUK IDEJÉVEL!

Papír törőlkendő	Banánhéj	Újságpapír	Üveg	Konzervdoboz	Műanyag palack
2-4 hét	2 hónap	5 év	50 év	450 év	1000 év
3-4 hét	1,5 hónap	3 hónap	10-12 év	500 év	Nem bomlik le
Cigarettacsikk	Pamut kesztyű	Tejes doboz	Pelenka	Kartonpapír	Műanyag szatyor

5 MOST AZ ELŐZŐ FELADATBAN MEGISMERT LEBOMLÁSI IDŐKET EMELKEDŐ SORRENDEN ÖSSZEKÖTVE BE TUDOD FEJEZNI A LENTI KUKÁSAUTÓ RAJZÁT, HOGY TELJES LEGYEN A KÉP!

MIT, HOVA, HOGYAN? SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS A GYAKORLATBAN

6 AZ OTTHONI SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS PERSZE NEM AZ EGYETLEN MÓDJA ANNAK, HOGY SZABÁLYOSAN SZABADULJUNK MEG HULLADÉKUNKTÓL. TE MILYEN MÓDOKAT ISMERSZ MÉG? HOL HELYEZHETED EL A HULLADÉKODAT? SOROLJ FEL HÁRMAT!

- I. _____
- II. _____
- III. _____

Most, hogy mindenki felírta az ötleteit, lássuk, hogy milyen hulladék-elhelyezési módok vannak még az otthoni szelektív hulladékgyűjtésen kívül!

Számos közterületen találkozhatunk szelektív hulladékgyűjtő szigetekkel, ahol papír-, műanyag-, fém- és üveghulladékot helyezhetünk el. Fontos azonban tudni, hogy a régi ablakokat, tükröket nem tehetjük bele ezekbe, hanem csak a különböző befőttek, savanyúságok, kozmetikumok és üdítők üvegeit, azaz az úgynevezett öblösüvegeket.

Szintén fontos részét képezik a hulladékgyűjtési rendszernek a hulladékudvarok. Ezek olyan létesítmények, ahol szakemberek veszik át tőlünk a régi, elhasznált vagy megunt tárgyainkat, illetve a különböző hulladékokat, majd gondoskodnak arról, hogy szakszerűen feldolgozzák őket. Fontos azonban tudni, hogy nem minden hulladékudvar egyforma, így mindig lényeges megkérdezni előre, hogy melyikben milyen hulladék, és mekkora mennyiségben adható le!

Hasznos szereplői a rendszernek azok a magánvállalkozások is, akik például vastelepeket működtetnek, hiszen ezek nagy részében is megszabadulhatunk hulladékunk egy részétől. Így például a tönkrement radiátoroktól, ereszcsonaktól és más fémtárgyaktól. De ide sorolhatók azok a cégek is, akik például a bevásárlóközpontokban található elem- és akkumulátorgyűjtőket üzemeltetik. Hiszen a veszélyes hulladékok megfelelő gyűjtése szintén rendkívül fontos.

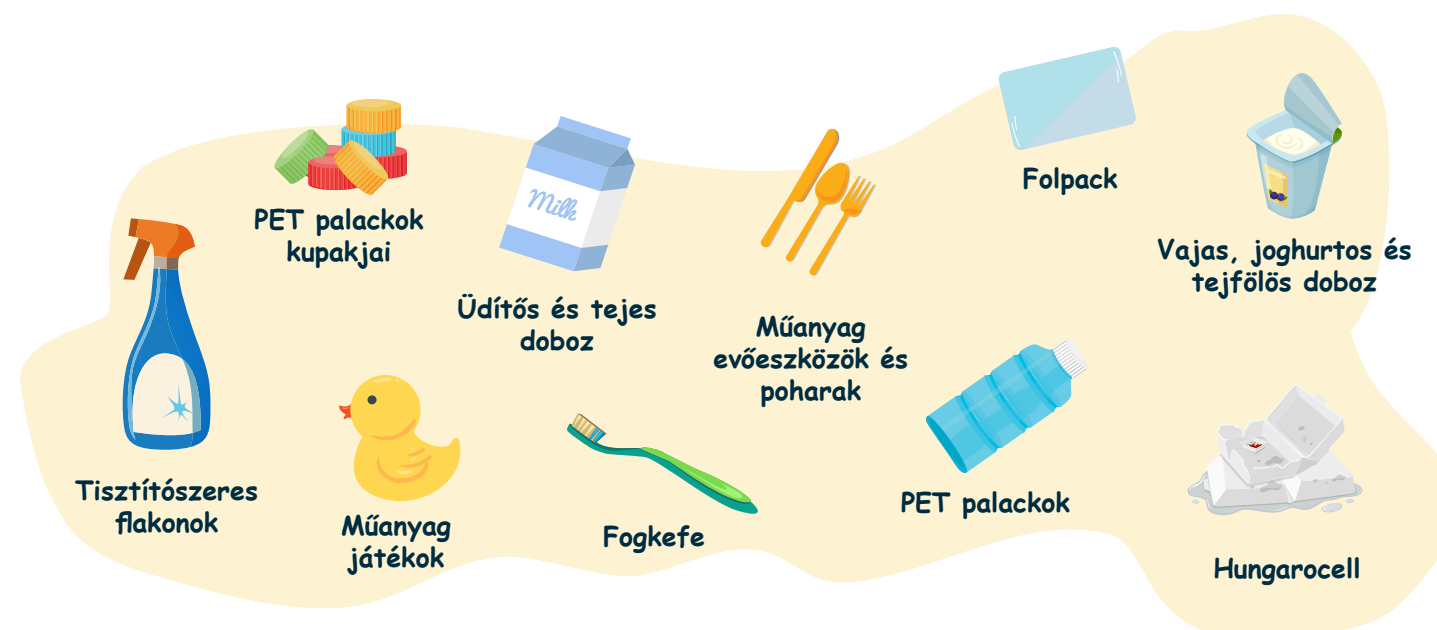
Végül biztosan mindenki találkozott már a lomtalanítással, amelynek során – évente egyszer – a hulladékgazdálkodási közszolgáltató összegyűjti és elszállítja azokat a nagyméretű lomokat, hulladékokat, amiket év közben nincs lehetőségünk kidobni a normál kukákba.

Persze az egész rendszer egyik, ha nem a legfontosabb eleme az otthoni szelektív hulladékgyűjtés, ami egyre többek számára elérhető a kiosztott sárga színű kukákkal. Az ezekbe a kukákba kerülő hulladékot külön autók gyűjtik be és szállítják a Szeged mellett felépült hulladékválogató műbe, ahol fajták szerint tovább szortírozzák az ottani munkások, majd az újrafeldolgozással foglalkozó cégek részére adják át a válogatott hulladékot, hogy abból ismét használati tárgyak és különböző termékek készülhessenek.

Ahhoz viszont, hogy ez a rendszer jól működjön az is fontos, hogy mindenki már eleve csak azt a papír-, műanyag- és fémhulladékot dobja a sárga színű edényekbe, vagy a hulladékgyűjtő szigetek tárolóiba, ami oda való.

Nézzük meg, hogy mik ezek!

7 VÁLOGASD SZÉT AZ ALÁBB FELSOROLT **PAPÍRHULLADÉKOKAT**, **MŰANYAGHULLADÉKOKAT** ÉS **FÉMHULLADÉKOKAT** ASZERINT, HOGY VAJON MI DOBHATÓ A SÁRGA SZÍNŰ HULLADÉKGYŰJTŐ EDÉNYBE, ÉS MI NEM? KARIKÁZD BE, AMIT A SÁRGA SZÍNŰ KUKÁBA DOBNÁL!

Ha sikerült jól szétválogatnunk a szelektív hulladékunkat, már biztosak lehetünk benne, hogy a sárga kukába dobva vagy a szelektív hulladékgyűjtő szigetekre és a hulladékgyűjtő udvarokban elhelyezve jó kezekbe kerül, és bekerül egy fenntartható, környezetbarát hulladékgazdálkodási rendszerbe. Ehhez persze a hulladékkezelő telepre is el kell jutnia az összegyűjtött hulladéknak!

8 SEGÍTS MEGTALÁLNI AZ UTAT A KUKÁSAUTÓ SOFŐRJÉNEK A SÁRGÁ SZÍNŰ SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTŐ EDÉNYHEZ!

A hulladékkezelő telepen történő szortírozás és előkészítés után a hulladék pedig eljut azokhoz a vállalatokhoz, akik ismét termékeket készítenek belőle. De vajon milyen termékek készülhetnek az egyes hulladékokból?

9 PÁROSÍTSD AZ EGYES HULLADÉKOKAT AZOKKAL A TERMÉKEKKEL, AMIK BELŐLÜK KÉSZÜLHETNEK AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS SORÁN! TÖBB JÓ VÁLASZ IS LEHETSÉGES!

HULLADÉK

Magazin

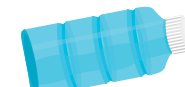
Szórólap

Könyv

Füzet

PET palack

Italos doboz

Gumiabroncs

Étolaj

TERMÉK

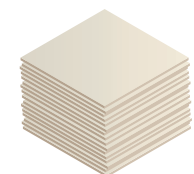
Kartondoboz

Füzet

Fekvőrendőr

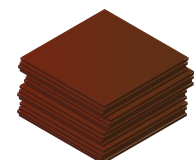
Padlólapok

Visszapillantó tükör háza

Italos doboz

Játészótéri burkolat

Üzemanyag

Hulladék persze nem csak a háztartásban keletkezik, hanem a családi házak kertjében és előkertjében, valamint a társasházak, hivatalok és más épületek udvaraiban, előkertjeiben is, többek között a fűnyírással, a lehulló levelekkel, levágott gallyakkal. Ezeket a növényi eredetű hulladékokat nevezzük egységesen zöldhulladéknak. Ahogy pedig más hulladéktípusok, úgy ez is értékes nyersanyag lehet, méghozzá a növények számára!

10 A KOMPOSZTBA SEM KERÜLHET AZONBAN AKÁRMI! VÁLOGASD SZÉT, HOGY SZERINTED MI AZ, AMI A KOMPOSZTBA KERÜLHET, ÉS MI AZ, AMI NEM! KARIKÁZD BE, AMIT A KOMPOSZTBA DOBHATUNK!

